

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาการดำเนินงานการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยมี ขั้นตอนวิธีดำเนินการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 จำนวน 2,612 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารโรงเรียน 198 คน ครูผู้สอน 2,414 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2. 2546 : 2)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้เกณฑ์ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 40) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 462 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารโรงเรียน 131 คน และครูผู้สอน 331 คน ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในตารางที่ 1-2

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ที่	สถานภาพ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	ผู้บริหารโรงเรียน	198	131
2	ครูผู้สอน	2,414	331
	รวมทั้งสิ้น	2,612	462

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกรายละเอียดตามอำเภอ

ที่	อำเภอ	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน	
		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	ห้วยเม็ก	37	24	405	55
2	หนองกุงศรี	47	32	512	70
3	ท่าคันโท	22	14	261	36
4	ยางตลาด	72	48	989	136
5	ฆ้องชัย	20	13	247	34
	รวมทั้งสิ้น	198	131	2,414	331

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

2.1.1 ศึกษาหลักการ ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1.2 กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1.3 สร้างเครื่องมือ นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความถูกต้อง ความเที่ยงตรงในเนื้อหาและความเหมาะสมของภาษาจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน คือ

1) นายสินสมุทร แสนสุข กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 เพื่อตรวจสอบด้านรูปแบบของเครื่องมือ

2) นายวีระพงษ์ ภูพานเพชร กศ.ม. (ประถมศึกษา)ศึกษานิเทศก์ 8 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา

3) นายวิโรจน์ ค้อไผ่ ค.ม. (การบริหารการศึกษา) อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านชัยศรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ตรวจสอบความถูกต้องของโครงสร้างและภาษา

2.1.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ มาพิจารณาปรับปรุงข้อบกพร่อง เสนออาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย เพื่อตรวจสอบแก้ไข

2.1.5 นำเครื่องมือไปทดลองใช้ (try out) กับผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 จำนวน 30 ชุด เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 96) พบว่าได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.79

2.1.6 นำเครื่องมือมาปรับปรุงแก้ไข

2.1.7 จัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2.2 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นลักษณะแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานการใช้หลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์
เขต 2 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ
ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามแบบปลายเปิด ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินการใช้
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1 ขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
เพื่อทำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูล ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

3.2 ขอความอนุเคราะห์จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2
เพื่อขอความร่วมมือในการออกหนังสือไปยังผู้บริหาร โรงเรียน

3.3 นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์จากสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ไปยังผู้บริหาร โรงเรียนและขอความร่วมมือผู้บริหาร โรงเรียนและ
ครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

3.4 เมื่อครบกำหนดเวลาที่นัดหมาย ผู้วิจัยเดินทางไปขอรับแบบสอบถาม
ที่โรงเรียน ด้วยตนเอง

3.5 ตรวจสอบจำนวนและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการตรวจให้คะแนนแบบสอบถาม และ
วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows ดังนี้

แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2544 ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2
แบ่งเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าจำนวน
และค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ระดับการดำเนินงานการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2544 ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ผู้วิจัย

ดำเนินการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ของแต่ละระดับการปฏิบัติ และกำหนดค่าน้ำหนักมาตรฐานข้อคำถามออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

หาค่าเฉลี่ยของแต่ละข้อแล้วเทียบเกณฑ์แปลความหมายค่าเฉลี่ยของกลุ่ม

(บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 100)

- 4.51 - 5.00 หมายถึง ระดับการปฏิบัติมากที่สุด
- 3.51 - 4.50 หมายถึง ระดับการปฏิบัติมาก
- 2.51 - 3.50 หมายถึง ระดับการปฏิบัติปานกลาง
- 1.51 - 2.50 หมายถึง ระดับการปฏิบัติน้อย
- 1.00 - 1.50 หมายถึง ระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามแบบปลายเปิด ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ใช้วิธีวิเคราะห์ข้อความแล้วนำผลสรุปมาเรียงเป็นรายชื่อตามความถี่จากสูงไปหาต่ำ

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 สถิติพื้นฐาน

5.1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

5.1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 102)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

n แทน ขนาดตัวอย่าง

5.1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 103)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n\sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 X แทน คะแนนแต่ละตัว
 $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 n แทน ขนาดตัวอย่าง
 Σ แทน ผลรวม

5.2 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม ใช้สูตร t -test (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 112)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

โดยมีชั้นความเป็นอิสระ (Degree of freedom)

$$df = \frac{\left(\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}\right)^2}{\frac{\left(\frac{s_1^2}{n_1}\right)^2}{n_1 - 1} + \frac{\left(\frac{s_2^2}{n_2}\right)^2}{n_2 - 1}}$$

เมื่อ $\bar{X}_1, \bar{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2
 s_1^2, s_2^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2
 n_1, n_2 แทน ขนาดตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2